

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania T. F.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.
o zadłużenie z tytułu składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17
listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. akt III AUa (...); III AUz (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzjami z 9 października 2018 r. i 12 października 2018 r. Zakład Ubezpieczeń społecznych Oddział w O. (organ rentowy) stwierdził, że T. F. (odwołujący się) jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Powyższe decyzje zostały zaskarżone przez odwołującego się w całości.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z 21 lutego 2019 r., V U (...) oddalił odwołanie, a następnie Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 11 czerwca 2019 r., III AUa (...) oddalił apelację odwołującego się i obciążył go kosztami postępowania.

Sądy orzekające w sprawie ustaliły, że odwołujący się prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 4 maja 2010 r. do 25 lutego 2016 r. Jednocześnie od 1 lutego 2013 r. odwołujący był zatrudniony u pracodawcy słowackiego M. s.r.o. Odwołujący się zmierzał do ustalenia, że w okresie

wykonywania pracy najemnej ustawodawstwem właściwym dla niego było prawo słowackie, jednakże decyzją z 6 marca 2014 organ rentowy stwierdził, że odwołujący się podlega ustawodawstwu polskiemu. Decyzja ta stała się prawomocna w wyniku oddalenia odwołania wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z 11 marca 2015 r., V U (...) (niepublikowany) oraz oddalenia apelacji odwołującego się wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z 18 lutego 2016 r., III AUa (...) (niepublikowany).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sądy uznały, że wnioskodawca z uwagi na prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w Polsce podlega ubezpieczeniom społecznym *ex lege*, a decyzja organu rentowego ma w zakresie samego podlegania ubezpieczeniom charakter deklaratoryjny. Oznacza to, że z uwagi na rozstrzygnięcie o podleganiu odwołującego się ustawodawstwu polskiemu decyzją organu rentowego z 6 marca 2014 r., która została utrzymana w mocy prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 18 lutego 2016 r. i rozwiązanie normatywne przewidujące obowiązkowe podleganie ubezpieczeniom z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, organ rentowy był uprawniony do wydania decyzji wymiarowej, bez oddzielnego wydawania decyzji w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z 11 czerwca 2019 r. wniósł odwołujący się. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance jej oczywistej zasadności, której skarżący upatruje w tym, że Sąd Apelacyjny przypisał odwołującemu się odpowiedzialność za długi składkowe mimo niestwierdzenia, czy odwołujący się w ogóle podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W ocenie odwołującego się kwestii tej nie przesądza prawomocna decyzja o podleganiu ustawodawstwu polskiemu. Powyższe okoliczności doprowadziły zdaniem odwołującego się do nierozpoznania istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania, ponieważ nie jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi wymaga wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa przez Sąd drugiej instancji przybierającego postać widocznej *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego ewidentności naruszenia przepisów prawa powołanych w skardze kasacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 marca 2019 r., II UK 46/18, LEX nr 2633983; z 3 października 2019 r., III UK 452/18, niepublikowane; z 6 listopada 2019 r., III UK 156/19, niepublikowane). Tymczasem w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do odwoływający się podnosi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w okolicznościach faktycznych w jakich zapadł wyrok Sądu drugiej instancji, bez wskazania jakichkolwiek przepisów, które w taki „oczywisty sposób” zostałyby naruszone. W dalszej kolejności należy zwrócić uwagę, że całkowicie chybiona jest argumentacja odwołującego się, zgodnie z którą o takim „oczywistym naruszeniu” bliżej nie sprecyzowanych przepisów prawa miałyby przesądzać niemożność wydania – w konsekwencji prawomocnego rozstrzygnięcia, że ustawodawstwem właściwym w rozumieniu przepisów unijnych dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego jest dla odwołującego się ustawodawstwo polskie - decyzji określającej wysokość należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej przez odwołującego się pozarolniczej działalności gospodarczej bez uprzedniego wydania decyzji stwierdzającej podleganie ubezpieczeniom społecznym w Polsce z tego właśnie tytułu. Obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym podlega się z mocy prawa, a decyzje organu rentowego w tym zakresie mają jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający spełnienie ustawowych warunków do objęcia takim ubezpieczeniem. Uwzględniając okoliczności sprawy, skoro wnioskodawca – podlegający jako przedsiębiorca obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w Polsce – zgłosił organowi rentowemu istnienie innego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym i to w innym państwie członkowskim, to „upadek” tego tytułu podlegania zagranicznemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych powoduje z mocy prawa podleganie ubezpieczeniom społecznym w Polsce. W tej sytuacji wydanie przez organ rentowy decyzji stwierdzającej takie podleganie nie jest warunkiem koniecznym wydania decyzji wymiarowej, skarżonej w niniejszej sprawie.

Wnioskodawca podlega bowiem cały czas z mocy prawa ubezpieczeniu społecznemu z dotychczasowej podstawy. Skoro mimo tej okoliczności nie wywiązuje się z obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne, to reakcja organu rentowego w postaci wydania decyzji wymiarowej jest prawidłowa, a przez to nie ma żadnych podstaw, by uznać wyrok Sądu drugiej instancji za oczywiście błędny.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.